Ч. 59. Краків, 3. липня 1940. Рік I.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Народній часопис для Ґенерал-Ґубернаторства

„Krakauer Nachrichten"
Ukrainische Volkszeitung
für das
General-Gouvernement

Adresse der Redaktion:
„Krakauer Nachrichten"
Krakau, Orzeszkowagasse 7. II
Fernsprecher 104-81.

Adresse der Administration:
Krakau, Karmeliterstrass 34 II.
Fernsprecher 230-39

30 сот.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю і закордоном:
місячно 3 зол. 50 сот.
чвертьрічно 10 зол. 50 сот.
піврічно 20 золотих
річно 40 золотих
Курс 1 нім. марки 2 зол.
Адреса Редакції: Краків, Ожешкової 7, тел. 104.81
Адреса: Адміністр. Краків, Кармелітська 34, тел. 230-39
Дирекції: ч. тел. 137-42

ВИХОДИТЬ В ПОНЕДІЛОК, СЕРЕДУ І ПЯТНИЦЮ

Німецькі війська дійшли до Еспанії

Головна кватира Фірера. — Начальна команда німецької армії подає: Згідно з умовинами перемиря нім. війська, зглядно змоторизовані відділи зайняли ціле французьке побережжа та дійшли до кордонів Еспанії.

У тому дні затоплено 40.000 тон ворожих торговельних кораблів.

Ескадри боєвих літаків бомбардували в ночі з 27. на 28. червня англійські фабрики зброї та пристаневі уладження в середущій і полудневій Англії. Англійські літаки кружляли над берегами Голяндії і Бельгії. Німецькі літаки атакували їх, причому 6 ворожих літаків зістрілено.

У часі намаганих налетів на Німеччину зістрілено три ворожі літаки. Протилетунська артилерія зістрілила 2 ворожі літаки. У дні 27. 6. ворог втратив 12. літаків. Один німецький літак не вернувся.

Рішення румунського уряду

Букарешт. У Букарешті відбулася нарада румунського уряду, на якій рішено, що Румунія погодилася відступити Совітам Басарабію і північну Буковину. Крім того повідомлено румунський нарід, що совітські війська зайняли Чернівці, Кишинів і Акерман.

—o—

Совіти прилучили Басарабію й Буковину

Москва, 29. 6. Аґенція »Тасс« повідомляє: Ще в середу 26. червня ц. р. совітський уряд вручив румунському послові у Москві Давідеску ультимат, в якому Совіти видвигнули домагання відступити чи пак звернути їм негайно Басарабію і північну Буковину. Дня 27. червня повідомив румунський уряд совітського комісаря закордонних справ Молотова, що Румунія рішена переговорювати в справі цих територій. Ком. Молотов запитав румунського посла чи Румунія годиться відступити Совітам згадані території, бо у відповіді румунського уряду немає про те згадки. Румунський посол відповів, що його уряд годиться на пропозицію совітського уряду. Тому Совіти вислали в четвер 27. червня до Румунії другу ноту, в якій домагається, щоб: Румунія опорожнила згадані території до 4-ох днів починаючи від 28. червня від год. 12-ої вполудне. Совітські війська займуть негайно Акерман, Чернівці та Кишинів.

Румунський уряд погодився на те, але просив совітський уряд продовжити речинець опорожнення цих територій. Крім того згодився негайно назначити своїх представників до комісії, що займеться полагодою справи опорожнення Басарабії і Буковини. Совітський уряд призначив зі свого боку ґен. Козлова і ґен. Болдіна, як членів тієї комісії. Наради комісії відбуватимуться в Одесі. В пятницю 28. червня ц. р. в год. 2-ій пополудні совітські війська підійшли до Чернівець, Кишинева та Акерману.

Змоторизовані частини совітської армії посуваються доволі пиняво, бо шляхи погані. Одночасно йдуть переговори, щоб таки продовжити речинець опорожнення Басарабії і північної Буковини.

Вкінці слід відмітити, що Басарабію, країну між Прутом і Дністром, прилучено в 1919 р. до Румунії. Совітський комісар Молотов ще в березні ц. р. заявив, що басарабське питання досі нерозвязане. Слід памятати, що цілість румунської території ґарантували Анґлія і Франція. Щойно тепер Совіти вислали ультимативну ноту румунському урядові та зайняли згадані території.

Успіхи німецьких підводних суден і літаків

Головна кватира 30. 6. Начальна команда німецької армії повідомляє, що у Франції нічого замітнього. Один підводний човен затопив ворожі торговельні кораблі 38.000 тон містоти. Знову ж друге підводне судно вспіло затопити три ворожі озброєні кораблі 11.000 тон містоти.

Німецьке летунство дальше бомбардувало ворожі військові обекти, зокрема фабрики зброї в полудневій і середущій Анґлії. Особливо успішні були налети на військові осередки і різні маґазини на англійських островах Джерсей і Ґернсей, де внаслідок бомб спалахнула велика пожежа і дійшло до сильних вибухів.

Англійські літаки в ночі 29. червня ц. р. надлетіли через Бельґію і Голяндію на північну і західню Німеччину та скинули в різних місцях бомби. Знищено мешкальні доми та вбито одну цивільну особу. Чотири ворожі літаки зістрілено. Німці не втратили ніодного.

Назустріч новій Европі

(Від нашого кореспондента).

Рим, кінець червня 1940.

17. червня ц. р. Петен звернувся до Гітлера за перемирям. Тому то Гітлер і Мусоліні зустрілись 18. червня, саме у три місяці по Бреннері, у Мінхені та обговорили дальші спільні воєнні і політичні рухи — щодо першої фази війни: капітуляцію Франції; щодо другої фази: війну в Анґлії.

Саме в 21-ші роковини, 17. червня 1919 р., своїх народин, свого ганебного існування — версайський диктат помер. З ним померла стара демоліберальна Европа, що головною основою у всіх ділянках її житя був: золотий телець — гроші і гроші! Явище наскрізь жидівської концепції. З однієї сторони багатії, лихварі, з другої нуждарі і визискувані: поодинокі люди і нації. Коли цей світ лихварів, що своєю системою визискував усі слабші народи, несамостійні, а то й самостійні, побачив, що фашизм і націонал-соціялізм ростуть своїм устроєм у силу, що ця ідея стає небезпечна і для їхнього населення, »заражуючи« його, що їх система визиску починає захитуватись, — тоді цей світ лихварів уже перестав горлати у своїй пресі, що фашизм і націонал-соціялізм це »блеф« і виповів їм війну.

Фашизм—націонал-соціялізм, устрої, що над ними свого часу демоліберальні держави просто глузували, мають одну людину — провідника, що за свої діла відповідає перед Богом, перед нацією. Мусоліні і Гітлер — зосереджують, зміцнюють, та сцілюють свій нарід: через молодь мають усю націю у своїх руках. Свою націю виховують на основах трівких і незнищальних цінностей Европи. З орґанізму своїх націй викидають усі шкідливі по дусі й по крові протиевропейські чинники. Виховують свої нації у постійному фізичному і духовому гарті, у посвяті, у витрівалості, у праці.

Демоліберальний устрій по світовій війні, спочивши на лаврах перемоги, опянівши цією перемогою, — дає своїм народам повну свободу, що сперлась на рабстві, на визиску переможених, закріпощених народів. І саме ця свобода демоліберального устрою була оманна і згубна: вона знала єдине: матеріялістичне уживання світа, усіх вигод життя. І саме ця свобода ослабила їх і так уже напучнявілий від лихви орґанізм. А ще до того — Францію розїдало жидівство, масонерія, усякі людові фронті: і хоч мала військо та була озброєна, та не було в неї великої моральної сили, дисципліни духа.

Фашизм—націонал-соціялізм, тоталітарні европейські держави мають у цій війні зєдинену силу нації: сильно озброєну матеріяльно, та ще сильніше — духово. Мусоліні і Гітлер ідуть до великої нової мети: перебудови Европи. А демоліберальні держави у своїй справді жидівській чванькуватості не озброїлись матеріяльно, а вже морально і говорити нічого. Їх ме-

та — єдина; оборона золотого телця.

Тепер — головна опора демоліберализму в Европі: Франція — розбита. Даремне Англія — і донедавно й Рейно! — істерично апелює до сумління Рузвелта: і хоч він, цар золота світа, може і хотів би піти війною проти Італії і Німеччини, але Америка не готова до війни. Врешті — демоліберальні устрої зі своїми урядами вовтузяться цілими місяцями зі своїми операціями тоді, як операції націоналістичних держав Европи на полях бою трівають дні. Націоналістичні уряди, що находяться в одних руках, мають одну волю, одну керму: мають відповідальність. Того всього бракує демоліберальним урядам, а вже відповідальности в них дуже мало.

Вільфредо Парето каже таке: »...слаба точка уряду „спекулянтів" є у відсутності в них відваги; вони не вміють користуватись силою. І, звичайно, ці уряди бувають знищені тим, хто цю силу вміє використувати...«

Не так давно, чи не в 1927 р., Мусоліні сказав, що XX. століття, це століття фашизму. Його передбачування здійснюється: два вожди двох поруч ідучих европейських революцій ідуть до мети: перебудувати Европу на нових основах націоналістичної революції, що на довгі - довгі роки принесе — післяверсайській — Европі мир.

Зустріч Гітлера і Мусолінія у Мінхені — це початок нової доби в Европі.

М. Островерха.

ТЕЛЕҐРАМИ ГІТЛЕРА ДО МУСОЛІНІЯ.

Головна кватира, 30. 6. З приводу геройської смерти марш. Бальбо вислав канцлер Гітлер до Мусолінія телеґраму, в якій висловлює йому та цілому італійському народові глибоке співчуття. Гітлер заявив, що жалоба покрила і німецький нарід, бо діла Бальби для римської імперії збережуться теж у памяті німецького народу.

ҐЕН. НОҐЕ ПОВИНУЄТЬСЯ МАРШ. ПЕТЕНОВІ.

Штокгольм, 30. 6. Верховод французьких збройних сил у північній Африці приказав своїй армії припинити бої. Таке становище ґен. Ноґе, як впевняють італійські віродостойні кола, звязане з приїздом до Марокка ґен. Ґуро. Кружляють поголоски, що ґен. Ґуро дістав від марш. Петена повновласті усунути ґен. Ноґе з його уряду, якщо він не повинувався б приказам французького уряду в Бордо.

КОЛЬОНІЯЛЬНА АРМІЯ ТЕЖ СКЛАЛА ЗБРОЮ.

Штокгольм, 30. 6. Бажання Англії, щоб після німецько-французького перемиря французька кольоніяльна армія продовжала війну проти Німеччини та Італії, не здійснилися. Минулої пятниці 28. червня ц. р. англійське радіо повідомило, що верховод кольоніяльної армії у Сирії, ґен. Мітельгавсер, який досі був проти марш. Петена, наказав армії скласти зброю.

Як відомо, французький уряд рішив, що каратиме всіх французьких громадян за державну зраду за те, що ведуть на еміграції боротьбу проти Франції.

—o—

Поминки по ґен. Тарнавськім

В суботу 29. червня відправлено в парохіяльній церкві у Кракові панахиду в приводу других роковин смерти бл. п. ґен. Мирона Тарнавського. До панахиди стануло 7 священиків під проводом о. ректора Малиновського. Прегарно співав український місцевий хор під орудою м-ра Улицького. Церква була битком набита, так що й на подвірю не міг поміститись цей натовп громадян старших та молоді. В церкві слідний був лад, а дбайлива мистецька рука прегарно здалила символічну могилу з усіми прикрасами в стилевім вояцькім дусі. Біля тієї могили держали почесну варту б. старшини колишньої придніпрянської та галицької армії. Після панахиди відбулися товариські сходини б. старшин та учасників визвольних змагань, в Українському Касині серед дружнього, щирого настрою.

Гітлєр у Штрасбурзі

Головна кватира 30. 6. У роковини підписання версайського диктату відвідав Гітлер старонімецьке місто Штрасбурґ. На ельзаському березі Рейну біля Кель привітав Гітлера командант тієї армії, що проломила лінію Мажіно в Ельзасі, ґен. Дольман. Гітлер відвідав катедру у Штрасбурзі, цю величаву німецьку будівлю, на якій від 19. червня ц. р. знову повіває німецький державний прапор. Зі Штрасбурґа поїхав Гітлер на побоєвище у Воґезах, щоб відвідати те місце, де відбувся рішальний удар через ріку.

—o—

Мусоліні на альпейському фронті

ЗАХОПЛЕННЯ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ ТА АРМІЇ. ІЗДА БОЄВИМИ ТЕРЕНАМИ.

Рим. 30. 6. Аґенція Стефані подає, що у пятницю 28. червня ц. р. Мусоліні відвідав боеві терени на альпейському фронті. Рано прибув Мусоліні в товаристві шефа генерального штабу ґен. Бадолія, заступника державного секретаря міністерства війни Содду. та інших визначних ґенералів і державних мужів до міста Бернгарду.

Населення міста і військо витало з захопленням Мусолінія. Переїзджаючи мусів Мусоліні раз-у-раз спинятися, щоби приглянутись фронтовим італійським воякам, які його витали. Мусоліні висловлював командантам поодиноких військових частин признання за повну посвяти боротьбу і геройство вояцтва.

Пополудні Мусоліні покинув альпейський фронт і виїхав до місцевости, де перебуває король Італії і цісар Абисинії Віктор Емануїл. З королем розмовляв Мусоліні майже годину.

—o—

Геройська смерть маршала Бальбо

Рим, 29. 6. Головна кватира італійської армії повідомляє про геройську смерть Генерального Ґубернатора Лівії маршала Бальбо. Підчас ворожого летунського налету на Тобрук поцілила бомба італійський літак, що ним кермував сам марш. Італьо Бальбо. Літак охопило полумя і він упав на землю. Враз із марш. Бальбо згинули теж інші члени залоги літака.

В цілій Італії оголошено жалобу з приводу цієї траґічної смерти. Марш. Бальбо брав участь у світовій війні як доброволець на альпейському фронті, належав до революційної чвірки, перелетів з ескадрою літаків атлянтійський океан *і був маршалом* повітряної фльоти. На приказ Мусолінія обнизено в цілій Італії з приводу геройської смерти Італя Бальби прапори до половини машта. — Зі смертю Італя Бальба тратить Італія визначного політика, найближчого співробітника Мусолінія, визначного летуна — старшину та ідейного патріота. В останніх роках Італьо Бальбо виявився знаменитим орґанізатором у Лівії на становищі Ґенерального Ґубернатора. Як справжній вояк із крови і кости згинув марш. Бальбо на полі слави.

—o—

Втеча анґлійців з Гон-Конґу

ВОЄННИЙ СТАН У ГОН-КОНҐ. — ЗАГОСТРЕНЕ ПИТАННЯ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ. — ПОВАЖНА ОСТОРОГА ЯПОНІЇ.

Штокгольм, 30. 6. Анґлійське міністерство закордонних справ склало закордонним журналістам у Льондоні таку заяву: „Увага цілого світа звернена тепер після подій у Румунії на Далекий Схід." Цю заяву оголошено в суботу себто 29. червня ц. р. рано після урядового ствердження, що в Гон-Конґ введено виїмковий стан.

Цю вістку потверджено, бо минулої середи почали японські военні кораблі блокаду китайських берегів. Мета цієї блокади ясна: ізолювати британські кольонії від Китаю. Цей факт вельми загрозливий для Англії. Найкращим доказом того це наказ ґенерального ґубернатора Гон-Конґу виселити звідтіля до 48-ох годин усіх анґлійських жінок і дітей до Манілі на филипінських островах, а звідтіля до Австралії. З того теж приводу зареквіровано всі анґлійські кораблі в Гон-Конґ та в британських кольоніях, щоб їх ужити до перевозу анґлійських громадян із Китаю.

Рішено, щоб виселенців перевести до Австралії. В Льондоні стверджують, що в останніх днях відношення Японії супроти Анґлії помітно загострилося.

Негайно після проголошення виїмкового стану в Гон-Коні у міністерстві закордонних справ Анґлії відбулася нарада визначних знавців Далекого Сходу. Знову ж японський міністр закордонних справ Аріта приняв анґлійського посла у Токіо Крейджія і заявив йому ось-що: **„Японія під ніякою умовиною не стерпітиме довше, щоб Англія давала якунебудь допомогу китайському центральному урядові.**

Значить Японія не дозволить уже на те, щоб Англія висилала урядові Чан-Кай-Шека зброю, военні приладдя і военні сирівці. Такі домагання вислала Японія до Льондону, одначе досі ще немає відповіді анґлійського уряду.

І гр. кат. церкви відбирали поляки...

Українському громадянству загально відомі факти варварського нищення православних церков та перемінювання їх на костели польською владою, але такі факти щодо греко-католицьких церков мало або й зовсім широкому загалові невідомі. Тому й хочу розказати про один такий випадок, про який українська преса за часів Польщі з цензурних оглядів не могла писати.

В добромильському повіті, недалеко Бірчі, лежить село Кузьмина, приналежне до гр.-кат. парохії у Крецові. В тому селі стоїть гарна греко-католицька церква, яка — як свідчать історичні документи — від свого збудування перед-більш ніж 120 роками була в посіданні гр-кат. Церкви. Це село, замешкале колись самими українцями, за часів панування Польщі зкольонізовано мазурами так, що поляки творили вже незначну більшість населення села. Для своїх релігійних потреб вибудували поляки »косцюлек«. Одначе місцевим полякам, головно війтові волости в Кузьмині і місцевому учителеві Станіславові Дуфратові та станиці поліції хотілось відібрати від українського населення гр. кат. церкву і перемінити її на костел. Однак »ревіндикаційні« заходи »легальним« шляхом не довели до бажаного успіху, бо ця церква ніколи не була в посіданні поляків. Тому поляки рішили відібрати церкву силоміць. З цією метою юрба місцевих поляків, підбурена поляком війтом, за допомогою і під охороною поліціянтів силою розбила 24. травня 1939 р. замки у дверях церкви, вдерлася до церкви та викинувши з неї літургічні шати і предмети обняла церкву в уживання. На другий день польський священик відправив у цій церкві, — річ ясна без дозволу гр. кат. пароха Службу Божу.

Обурення місцевого українського населення було велитенське. Зложена зі свідоміших громадян делеґація пішла негайно до староства в Добромилі і зясувала старості факт безправного забрання церкви. Одначе староста навіть не прирік розглянути справи і відіслав делеґацію до дому з нічим. Вістка про варварське забрання церкви розійшлася лискавкою по всіх довколичних селах, викликуючи всюди зрозумілий біль і обурення. В неділю 28. травня 1939 р. тисячі українців зібрались у Крецові, звідки пішли під проводом пароха о. Миколи Добрянського у процесійному поході до Кузьмини, щоб відправити в тамошній церкві Службу Божу. Зібрана з Кузьмині товпа поляків зложена з озброєних »стшельцуф« і всякого шумовиння, напала на процесію та почала по варварськи бити наших людей. З замішання скористала поліція, нарочно зміцнена поліціянтами довколичних станиць і віддала до наших людей з крісів сальву, від якої на місці згинуло 3 людей, а кількадесять було ранених. Пізніше на місце приїхав староста з Добромиля та не входячи в суть справи опечатав церкву, позбавляючи в той спосіб українське населення можливости користуватись церквою.

На другий день прибули до Кузьмини поліціянти з поліційної школи з Мостів Великих та почали »пацифікацію« українського населення Кузьмини та довколишніх сіл. По звірськи катували поліціянти всіх тих, на кого лиш поляки вказували як на учасника процесії. Дві особи від побиття померли у шпиталі. Кількости важче побитих не можна було устійнити, бо люди втікали і ховались по лісах зі страху перед арештуванням за участь в »бунті«. Слідчий суддя Вояковський з Перемишля приїхав до Кузьмини і виходячи зі заложення, що процесія була »бунтом«, почав вести слідство, але не проти тих, які церкву загарбали, лише проти українців, які церкву боронили. З його наказу арештовано пароха о. Добрянського як орґанізатора »бунту« та біля 150 людей, що стanули в обороні своєї церкви.

Повідомлена про події Українська Парляментарна Репрезентація вислала на місце двох послів: м-ра С. Навроцького і Г. Тершаківця, які кілька днів переслухували людей, але їх інтервенції у слідчого судді і старости не мали ніякого успіху. На зложений в цій справі меморіял прем. Складковському наші посли не дістали відповіді. Автор цих рядків вніс у цій справі позов до суду за нарушення в посіданні проти тих поляків, які вдерлися до церкви, але суд зволікав так довго, що справа взагалі не розглянено.

А місцеві поляки тішились, що українці не мають де Богові молитись і найкращі з них гниють по кримiналах. Одначе не довго тривала польська радість, не довго пишалась печатка польського і »католицького« старости на нашій церкві. Непереможна німецька армія прогнала польських »культуртреґерів« і церква вернулась в посідання українського населення. Німецькі війська ззільнили з вязниці о. Добрянського і 150 селян, яких в останніх днях польська влада вивезла з Перемишля до Самбора. Так то виглядав »католицизм« Польщі і такі знущання переживав український народ під польським чоботом.

М-р Володимир Василькевич.

Випочинковий табор доросту

в Романові-Живці

Багато батьків та учасників цікаві, як виглядатиме табор доросту в Романові-Живці. Тому провід табору подає ближчі дані в цій справі. Табор має приміщення в б. оселі львівської лічничої кольонії серед лісистого лемківського Бескиду над річкою Табою. Оселя зложена з двох великих одноповерхових будинків, окремо для хлопців і окремо для дівчат. Може тут найти вигідне приміщення біля 200 таборовиків. У кожному будинку є чотири великі салі, кожна на 20—25 осіб. Крім мешкальних будинків — побудованих на зразок гірських віль оселя має ще великий теж одноповерховий адміністраційний будинок, де в партері приміщується кімната проводу табору, бібліотека й т. п. а на поверсі велика їдальня, що може одночасно дати приміщення усім учасникам. В окремих будинках приміщені кухня, пральня, лікарня, що має шість кімнат і ординаційну кімнату. Велика площа звернена до півдня дає змогу нетільки користати зі сонця, але теж є дуже доброю для усяких спортових гор та забав. Околиця з гарними краєвидами є прегарним тереном до прогульок. Внизу табору річка Таба догідна до купелі. — Приміщення таборовиків вигідне. У простірних, великих соняшних кімнатах кожний учасник має окреме ліжко та нічний столик. Кожна саля має окрему лазничку. Табор має власні водопровод та електричне освітлення. Орґанізатори табору подбали про зразкову педагоґічну та лікарську опіку над учасниками та поробили усі заходи, щоб як найкраще наладнати життя та працю табору.

Харчева сторінка поставлена добре. — Харч пять разів денно — смачний, здоровий. Багато молока, масла та ярин. Учасники табору користають ще з одного важного чинника. Романів-Живець відомий своїми джерелами та лічничими купелями. — Заведення купелеве покищо нечинне. З джерел можна буде користати — а це зокрема для молодого орґанізму незвичайно корисне.. Доїзд до табору легкий. Залізницею до залізничої стації Романів, а звідтілля 9 км. фірами до Живця. Оплата таборова за шеститижневий побут розмірно низька.

Провід табору сподіється, що цей табор, як теж і інші найдуть повне зрозуміння в найширших кругах українського громадянства. Зголошення ще тільки до 5-го липня!

МИХАЙЛО ОСТРОВЕРХА.

Основи трівкости нації

Рим, у червні 1940.

У цій короткій статейці пригадаю те, про що час до часу в нас говориться, пишеться. Та воно, бачите, в наших теперішніх умовинах, не вадить пригадати ці вічно незаступні правди, що лежать в основі трівкости, сили, самозбереження, відпору народу, нації — держави.

На світі нічого нового немає: життя вічно те саме. Великі часи, перевороти, коли пишуться нові розділи історії, — тільки форми зміняються, а зміст незмінний залишається: боротьба. Боротьба — це єдиний, головний і абсолютний зміст життя людини, тварини, ростини: всего, що тільки охоплює наше око, наш розум. У цій боротьбі — одні переможці, другі переможені. Всюди і завсіди — сильніший перемагає: це однаковий невблаганий закон усього живучого на землі. Той сам закон і для людини — одиниці і для народу.

*

Сила народу спирається на трьох головних засадах: релігія, родина, земля.

А ці три засади стають головною основою, на якій спирається Батьківщина, з існуванням і силою якої творяться традиція.

Основою буття, існування одиниці, народу є релігія. Фільософ із XVII. століття Джямбатіста Віко каже: „Ніколи й ніякої нації не було на світі, щоб була без Бога, бо кожна нація зачала від релігії. І всі релігії стали коренем того бажання, яке усім людям природне: жити вічно". Себто: як релігія учить про безсмертність душі людини, так і людина прагне поширити цю безсмертність і на свою націю.

З великим захопленням і вимовністю про значення релігії говорить староримський промовець, правник і фільософЦіцеро: „Як би ми себе не любили, то, проте, ми не були вищі числом над еспанцями, ні силою над ґалійцями, ні хитрістю над картаґінцями, ні мистецтвом над греками, ні здоровим змислом нашої землі таки над італійцями і латинами. Та ми перевищали всі народи і держави... релігією, а також і мудрістю, яка дозволила признати, що все є кермоване і правлене безсмертними богами." Микола Макіявеллі у своїх »Дискурсах« пише: „Ті володарі, чи републики, що хотять зберегтись незіпсутими, мають понад усякі інші справи удержати незіпсутими релігійні вправи і завсіди держати релігію у пошані для неї". У давній Фльоренції, ще в XV. і XVI. століттях, а то й пізніше, був цікавий звичай: коли вмирав якийсь володар, чи багатий, чи полководець, то у своєму заповіті записував деяку суму гроша на фльорентійський собор Санта Марія дель Фіоре і на будову оборонних мурів міста. Бо собор і оборонні мури були тоді символом двох найсвятіших і найдорожчих річей: релігія і батьківщина.

Вчить нас щоденне життя, що чим нарід релігійніший, тим політично сильніший, бо релігія — це остоя народу.

*

Друга засада: родина. Після одиниці, це найважніша складова частина орґанізму, що зветься: народ. Яка родина, такий нарід, нація — держава. Родина, це головний осередок, де ростуть і виховуються морально і фізично, духом і тілом, громадяни даного народу. Як родина затроєна якоюсь недугою, духовою чи тілесною, то й члени тієї родини переносять цю недугу в розвиток народу. І чим менше тієї недуги в ро-

З голосів преси.

Над Дністром і Прутом

У »Кракавер Цайтунґ« з 28-го червня знаходимо внутрі ґазети цікаву інформаційну статтю Рудольфа Штеплера про совітсько-румунські взаємини перед цією війною та в останніх днях. У першій частині статті автор описує букарештенські контрасти, які частинно пригадують малу й бідну Румунію з перед світової війни, частинно велику й багату — після тої війни. У другій частині статті читаємо про внутрішньо-політичні відносини в Румунії, які — у звязку з її міжнародньою ситуацією — щораз більше вимагали національної консолідації. Автор згадує про труднощі, з якими було звязане бажання зберегти строгу невтральність, з уваги на анґлійський натиск та союзницькі звязки з Францією. — Змагання короля Карла, щоб перевести партійну концентрацію на найширшій площині, знайшло свій яскравий вислів у тому, що останній розпорядок короля втягнув до монопартійного »фронту єдности« також опозиційну й нелеґальну »залізну ґвардію«. За внутрішню й за закордонну політику Румунії зазублювалася проблема прилучених до Румунії по світовій війні країв. Автор відмовляється розводитись ширше на тему, яким робом ті землі знайшлися у границях румунської держави, лише стверджує факти, що 1) вони до неї належали та 2) їх нерумунське населення не могло забути своєї приналежности до матірних чи інших держав, і 3) сусідські держави теж не могли про ту справу забути. — Ось тут і автор переходить до найактуальнішої справи — московсько-румунського та мадярсько-румунського конфлікту за східні й західні країни Румунії, дарма, що Румунія такої проблеми „не признавала".

»Бо ж без сумніву для Будапешту існує угорська проблема в Румунії, таксамо, як для Москви (хоч і з іншою мотивацією) існує басарабська проблема, яка в останніх 20-ти роках вправді дрімала, чи назверх подобала на признавання ніби-то існуючого стану з домішкою резиґнації, та яка проте казала завжди зорко взаємно стежитися. Коли ж тепер Европа знаходиться в стадії нового впорядкування, ця басарабська справа виринула знову — як повідомляють з Букарешту — у звязку з домаганням Москви негайно відступити землі, заселені здебільша українцями. Це домагання Сов. Союзу простягається на Басарабію, приналежну до 1919 року до Росії, та на північну частину Буковини, що колись належала до Австрії, як також на право контролі над чорноморським портом Констанцією і на дунайський порт Вулеа.

Таким робом перед Румунією виринула нова проблема, яка з уваги на ніколи невиясснене становище Росії до Басарабії може тепер довести до упрощення румунської закордонної політики, яка через те, наслідком постанов европейського значіння, може скріпитися також у звязку з обєднаним внутрішнім фронтом. Бо правду кажучи, з конечности вічно пильно слідкувати за ситуацією на пограничних землях, витворювалась для Румунії впродовж літ ситуація, яка досі майже кожному румунському кабінетові накидала журбу за консолідацію, бо та ситуація полонила майже всю увагу щодо румунських закордонно-політичних інтересів. Яке вирішення прийде в найкоротшому часі, годі передбачити, дарма, що Москва підтримала своє жадання речинцем до четверга ввечір. В усякому разі прийдеться наново формувати всю румунську політику, тимбільше, що цього треба і так, у звязку з програною Франції та ослабленими через те впливами Анґлії. Але що воно мусіло прийти колись до радикального нового впорядкування відносин у тій частині Европи, то Балкан стріне цей російський крок з належним спокоєм та річевим підходом. В кожному разі факт, що король Карло навязав звязки однаково з німецьким, як й італійським послом, свідчить про те, що обидві ці великодержави, суттєво заінтересовані на південно-східньому відтинку Европи, є в курсі подій, які там тепер ідуть. Отже висунення басарабського питання не може означати ніякої несподіванки ні для Німеччини, ні для Італії, а щодо Румунії, то вправді вона завжди бажала собі, щоб фактичний стан у тому краю був оконечний, проте вона докладно знала, що вирішення прийде одного дня з російської ініціятиви.«

„Російська закордонна політика у тишині"

У тижневику »Дас Райх« з 16. ц. м., який є одним із найкращих та найповажніших сучасних німецьких часописів (безліч прегарних статтей, оглядів, репортажів і т. п.), маємо м. і. також невеличку кореспонденцію з Москви з половини червня. Цікаво, що на одному місці автор ставить зацікавлення не лише сов. державної верхівки та військових кол, але — як каже автор — і найширших кол російського громадянства проблемами сучасної війни. „Чи це йде про тактику, про нові зброї, про стосування ріжних родів частин чи про інші важливі питання щодо нового способу ведення війни." Тому — мовляв — звіти з поля боїв займають у сов. пресі найбільше місця так, що навіть найважніші політичні події історичного значіння, як нпр. вступ Італії до війни, не йдуть перед тими воєнними звістками, лише поруч них.

„Але совітська закордонна політика розіграється незамітно за занавісою того великого зацікавлення війною." Автор підкреслює, що та політика зовсім не має на увазі цікавитися лише пасивно подіями на далекому заході. „Що більше, вона саме в останньому часі, чимбільше війна розпалювалася, стала активною." Як на приклади автор вказує на зміни на дипломатичних совітських стійках, на нову прикордонну умову з Японією, та на виступи над Балтиком. Латишських і литовських міністрів приязно приймали в Москві, показували їм білоруський театр, який саме гостював у столиці СССР, та сільсько-господарську виставу, але автор сумнівається, чи між московськими господарями та балтійськими гістьми була мова лише про білоруський балет. Автор кінчить свою статтю увагою, що вислід війни на европейському сході може мати великий вплив на неодно питання, яке лежить Москви на серці.

ІТАЛІЙСЬКЕ ЛЕТУНСТВО ВІДЛЕТІЛО З ФРАНЦІЇ ДО ЛІБІЇ І НА СИЦИЛІЮ.

Рим. 28. 6. У звязку з італійсько-французьким перемирям відлетіли італійські літаки з Франції до Лібії і на Сицилію. Діло в тому, що тепер зосереджено всю італійську флоту на Середземному Морю, щоб там нищити анґлійські бази.

ЗАКЛИК ҐЕН. ВЕЙҐАНА.

Ґен. Вейґан вислав телеґраму до шефа французько-африканських збройних сил ґен. Ноґе, в якому закликає, щоб старшини зберегли карність, послух і вірність супроти марш. Петена. Франція переможена, тому треба скласти зброю, підкреслює ґен. Вейґан.

Табор це новітня школа сильних людей! Здоровля, гарт — *вловілля* — це дає життя в таборі.

дині, тим менше її в орґанізмі народу, нації — держави. І навпаки.

Фільософ Вінченцо Куоко пише про значіння родини в житті одиниці ось-що: „Чи буде це великий фільософ, чи великий полководець, чи високий достойник, який, вертаючись у свою хату, не застане там любови, ладу, миру, — він подобає на чоловіка, що у сні він великий посідач безмежних скарбів, а коли прокинеться зі сну, то бачить, що він дуже бідний".

Що родина є дуже важливим чинником — по релігії, у житті народу, видно вже з того, яке велике значіння й увагу прикладають до неї сьогодні в Европі, точніше: в Італії і Німеччині. Ми бачимо як у цих двох потугах радикально виполюють усяке шкідливе для родини, а тим самим і для народу, хабаззя.

*

Третя засада: земля. Приватна — власна. Вона є основою фізичного існування народу. Вже з самої природи всі народи — і ті, що над морями займаються риболовством, чи в горах випасом худоби — усі живуть із землі. Наш нарід зокрема, належить до тих народів, що у своїй велитенській кількости займається хліборобством. Земля це для нашого селянина матір. Він, хочби й на малому клаптику землі, почуває себе на ній господарем, ґаздою, князем. Він до своєї землі, до тієї в л а с н о с т и, прикладає усю суть свого істнування.

*

Ці всі три засади, — основи стають фундаментальними для Батьківщини, що витворює. послідовно свою традицію. Якщо ці три засади: релігія, родина, земля сильні, непорушні, то й така ж трівка і непорушна батьківщина та її традиція.

Те що ми — хоч уже триста, як не пятьсот, років — без власної постійної держави могли устоятись і зберігтись як окремий нарід, то це в першій і виключній мірі завдяки цим трьом засадам: ці три засади стали запорукою нашого буття, нашого істнування. Тільки маючи ці три засади змогли ми втриматись під постійним — інколи і жорстоким! — напором Польщі, чи іншого »брата« славянина, що над нами панували. Мало того: завдяки цим трьом засадам ми держимось здовж Карпат на південь від Кракова аж по Каспій; ми держимось на півночі і на північному сході; ми могли створити колонізаційний ланцюг від Каспія починаючи на Зеленому Клині кінчаючи; ми можемо зберегти нашу окремішність, розкинувшись по всій Европі, по Америках.

Ці три засади, даючи силу розросту, збереження і експанзії нашого народу, творять ще й ге, що наш нарід постійно емаНУЄ, видає з себе нові провідні верстви, творить верхи — коли противник винищив, чи винищує старі.

І тому ясне: чому противник кричить, що Бога немає, що Бога не треба; чому Польща нищила, палила, розсаджувала, руйнувала наші церкви. Ясне, чому Польща, чи інший »брат славянин« розбивали і розбиває нашу родину — те ядро, основу кожного народу. Ясне, чому Польща, чи інший »брат« славянин, позбувають нашого селянина власної землі; чому Польща не дозволяла українцеві купити клаптика землі на нашій же рідній землі. Бо знищивши в народі ці три засади — це єдиний шлях, щоб до тла знищити, розбити, зруйнувати і сам нарід, націю — державу.

Бо без релігії, родини, землі — немає Батьківщини, немає і традиції. І тоді нарід стає погноєм, рабом інших народів.

—o—

Японія між журбою та надією

Під таким наголовком помістив берлінський часопис »Берзен-Цайтунґ« з 18. червну ц. р. статтю свого далекосхідного кореспондента про відносини на Далекому Сході.

Тоді як найдальші закутини світа дивляться на Европу і з запертим віддихом слідкують за нечуваною німецькою динамікою, положення у східній Азії виглядає так: південно-західній Китай зі столицею Чункін держить сильно в руках маршал Чанкайшек, який тепер як і давніше дістає поміч зацікавлених великодержав. Північно-західній Китай є свого рода „нічнім" з червонокитайською закраскою. Східній Китай зайняли японці й він підлягає створеному при допомозі японців у Нанкіні дня 30. березня ц. р. новому китайському урядові Ванчінвея, що його ще закордонні держави не признали, а як далеко сягає його авторитет у власному народі, важко пізнати. Розбудова влади того уряду є ще в початковій стадії, а теперішня управа державою спирається головно на японському війську.

Бої в Китаю йдуть ще далі, та це вже не є правильна війна між Японією та Чанкайшеком (що властиво скінчилася ще в листопаді 1938), а тільки військові походи японців для зовнішнього заокруглення і внутрішнього очищення окупованих територій, себто поборювання ватаг. Не вирішений стан китайського конфлікту спричинив Японії тим більше труднощів, що перешкодив їй активно вмішатися в загальну політику, якби вона це в іншому випадку зробила. Японія вичуває, що німецька *динаміка переорґанізує, нововпорядкує відносини посідання в цілому світі та боїться, що вона не зможе взяти в тому участи відповідної до її інтересів, бо вона все ще військово й господарсько звязана з війною в Китаю.*

Це побоювання не є безосновне. Далі автор розглядає коротко господарський стан Японії зі всіми його відемними сторінками приватнього капіталу і зиску та стверджує, що внаслідок того повстали в японському господарстві недотягнення, що спонукують державний провід до обережности. Зле стоїть справа з доставою сировин. Довіз з Америки під мечем Дамокля виповідженого торговельного договору. Постачання з британської імперії з огляду на війну в Европі буде для Японії щораз більше й більше залежне і від господарських і політичних потягнень та щораз більше утруднене. Недостача сировин відемно відбивається на промисловості. Зростаюча інфляція, зі всіми її соціяльними тертями між цінами і заробітками та між бідними і багатими збільшує і внутрішнє напруження і фінансові клопоти уряду.

А до того над Японією повисло ще нове марево стихійної катастрофи — посуха. Від зими Японія марне молить і жде дощу. І ця така багата в дощі країна від осени його майже не бачила і тому все повисихало.. В Токіо вулицями їздять наливні вози і тільки з них можна дістати дорогоцінної води бодай до пиття, бо ріки й водопроводи в місті повисихали. Одначе господарські труднощі є умовні. Воля їх побороти е рішальна, чи вони націю в важкій і рішній годині зломлять, чи ні. Труднощі Японії всеж таки не є аж такі поважні, щоб могли її обезсилити, якщо тільки найдеться досить волі ці труднощі побороти. Без порівнання корисне ґеоґрафічне положення, могутня й готова воєнна фльота, отверті морські торговельні шляхи, її працьовите, до самовідречення патріотичне населення та інші активи, це сильні й не легко поборні резерви, що японську політику можуть знову успішно двигнути на належне їй місце. А що нація того свідома, виходить вже хочби зі щораз то частіших голосів, що невдоволено питають, чи саме тепер не настав вже час провірити японський закон про невтральність з 4-го вересня. З кожною німецькою перемогою зростає в Японії надія на поразку Анґлії, що одночасно означає зміцнення Японії, яка заздрісним оком дивиться на британські позиції у східній Азії.

Якщо Японія нині всеж таки веде дуже обережну політику, то робить це передусім з огляду на Злучені Держави, що займають проти Японії тимбільш аґресивну поставу, чим більше Анґлія внаслідок війни від неї відхиляється. Американсько-японські відносини нині дуже напружені. Америка строгою відмовою зустрічає японську політику в Китаю й це дуже маркантно пробивається в американській піддержці Чанкайшекові. Японське господарство через »моральне ембарґо« в Америці та бездоговірний стан сильно терпить на тому. На Філіпінах видано закон, що є просто поличником для Японії. У Вашинґтоні оплесками принято т. зв. »закон троянського коня«, що всіх американських горожан японського походження позбавляє права громадянства, якщо вони будуть довше ніж шість місяців поза Америкою. Обоснуванням того закону є, мовляв факт, що японці — американські громадяни їдуть до Японії на те, щоб там відбути військовий або шпигунський вишкіл. В Лімі (Перу) уладжено японцям Вартоломіївську ніч, при чому знищено понад 500 японських будинків тоді як поліція тому всьому безчинно придивлялася. Високі старшини американської маринарки говорять про війну з Японією, як про вже рішену справу. Тон американської преси проти Японії щораз гостріший. Американська фльота перший раз в історії заплила на неозначений час до Гавайських островів, отже перед сам ніс Японії. Отже кожний день погіршує відносини між Америкою та Японією і треба тільки якогось малого запальника, щоб прийшло до вибуху. Тимчасом японська дипльоматія робить в Льондоні й Вашинґтоні все можливе, щоб »новий порядок« у східній Азії вона могла перевести все ще таки за їхньою згодою.

Німці у Парижі

Перемарш німецьких військ вулицями Парижа.

КЕРЕНСЬКИЙ У ТАБОРІ ВІДОКРЕМЛЕННЯ.

Мадрид. З Франції дальше напливають утікачі до Еспанії. В останньому часі пробував утечи б. російський премієр Александер Керенський. Одначе його арештовано й приміщено в таборі відокремлення.

Портуґальські консуляти на французькому кордоні давали жидам візи на переїзд до Портуґалії. Тепер ті консуляти зачинені, а жидам заборонено приїздити до Портуґалії. Поверх 500 жидів, що втікли з Франції до Портуґалії приміщено тепер у таборі відокремлення.

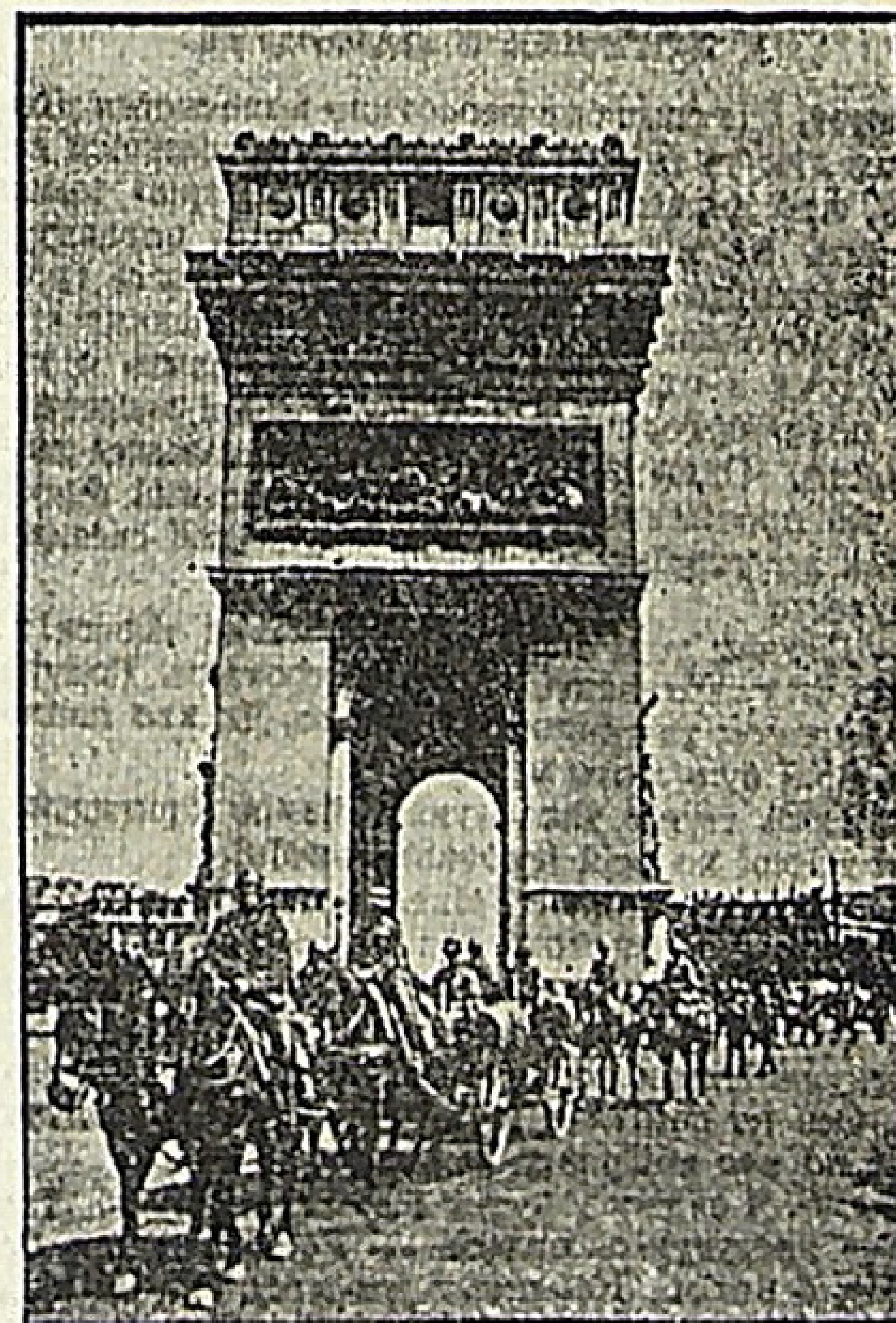
АМЕРИКАНСЬКА РЕПУБЛИКАНСЬКА ПАРТІЯ ПРОТИ ВСТРЯВАННЯ АМЕРИКИ ДО ВІЙНИ.

Філядельфія. У висліді триденних нарад републиканської партії Північної Америки вирішено, що виборча програма вестиметься під кличем скріплення оборони країни та невмішування Америки до війни в Европі. Ця партія домагається, щоб час урядування одного президента Америки тривав не довше, як дві каденції.

ВЕНДЕЛЛ ВІЛКІ КАНДИДАТОМ НА ПРЕЗИДЕНТА АМЕРИКИ.

Філядельфія. Ґенеральний директор Венделл Вілкі вибраний републиканським кандидатом на президента Америки. На 1000 осіб 594 голосувало за Венделем Вілкі.

Він має 48 літ і є директором великих електричних заведень. Негайно після вибору на кандидата Венделл Вілкі склав заяву, що він змагатиме до піднесення добробуту та привернення національної едности, щоб скріпити оборону Америки.

Німецькі військові відділи поруч тріюмфального луку в Парижі.

НІМЕЦЬКІ ЧАСОПИСИ У ТУРЕЧЧИНІ.

У Туреччині дозволив уряд знову продавати німецькі часописи. Слід відмітити, що досі істнувала строга заборона продавати часописи з Німеччини. Отже в політиці багато змінилося.

—o—

СВЯТО ПОЛЯГЛИХ

У ВІЧНУ ПАМЯТЬ ГЕРОЇВ.

Немає більшого скарбу, більшої цінності для народу над память про тих, що життя віддали за Батьківщину. Незабутні дні поминків по Героях є для нас великим святом. І Нім. Перемишль, хоч відірваний від рідніх йому пикулицьких стрілецьких могил, не забув про Зелені Свята, а Перемиський У.Д.К. подбав про те, щоб поминки по героях випали гідно. Вже від ранніх годин у дні 16. червня підводами та пішком збіралися з усіх усюдів перемиської землі зі співом карно зібрані ґрупи старших та молодих. По короткій перерві після співаної Сл. Божої при гарній погоді вирушив в год. 14.50 попол. у зразковому порядку, уставлений трійками похід, зложений із понад 10.000 народу, на місцевий новий цвинтар, на символічну могилу поляглих Героїв.— Попереду хрест і частина процесії. За ними вінки, масово зорґанізоване громадянство міста Перемишля, знову процесії, міш. перем. громадянський хор під дир. Романика Вол., Сестри Служебниці, у прегарних ризах священство під проводом місцевого Ігумена о. д-ра Маркевича у числі 18, представники місцевих і позамісцевих установ та товариств. Вулицями Нім. Перемишля розлягались пісні, ступали карні лави. З подивом приглядались їм чужинці. Наші вороги старались декілька разів спровокувати учасників походу, але це їм не вдалось. Не забуваючи у цьому великому святі і про Героїв німецького народу, зложило громадянство три вінки на величавому памятнику - хресті зі світової війни та один на німецькому цвинтарі, на могилі німецького старшини, а священики з представниками та хором вступили на німецький цвинтар, щоб тут помолитися за душі поляглих німецьких героїв. По відспіваній панахиді виголосив у німецькій мові до приявних на цвинтарі німців змістову проповідь про любов героїв до своєї Батьківщини о. Ігумен д-р Маркевич кінчаючи словами Спасителя: »Нема більшої любови над ту, коли хтось душу свою положить за друзів своїх«. І паде приказ —»Позір!« — однохвилинна мовчанка —»Спочинь« і похід рушив дальше — на місцевий цвинтар, щоб тут зложити поклін українським Героям. На цвинтарі символічна могила з великим березовим хрестом. На хресті пишався гарний тризуб із написом: »Борцям за волю України« та терновий вінок із написом: »Жертвам польського терору«. Могила, обсипана вінками та квітами. Кругом тишина. Почалась панахида. Розлягся голос священиків та хору. До очей тиснулись сльози. Прегарну проповідь виголосив о. Борса. Палкі слова о. проповідника вдаряли об душу народу і зміцнювали надію у недалеке вже воскресення. І знову паде наказ про вшанування памяти українських героїв. І знову прогомоніли останні слова панахиди. Заплакало небо гіркими сльозами над нашою долею, а з грудей народу понеслась благальна пісня »Боже Великий«. По панахиді на могилі сотн. Проценка похід вернувся до засянської церкви.

Орґанізація зразкова. За це належиться похвала та подяка У.Д.К. у Перемишлі та впорядчикам. Подібні свята відбулися по інших місцевостях Перемиської землі у другий день Зелених Свят, або в неділю 23. червня.

НА МОГИЛАХ У ЛАНЬЦУТІ.

Ранок. Ще сонце не озолотило колосистих піль, зелених лук та гаїв, а вже молодь готовилася виїздити, хто фірами, хто роверами. Старші також сходились на місце збірки, одні щоб поглянути як то їхатимуть до Ланьцута, інші збірались гуртками та розбалакуючи відходили на залізничу стацію. Йдучи з одним із тих гуртків, бачив я поважні обличчя господарів, їхні очі повні завзяття і рішучости. Один із них, учасник визвольних змагань, що просмикнувшись через польський фронт дістався до української армії, почав свої спомини з минулого:

— Гинули тоді наші хлопці. І не тільки на фронті, чи у партизанці, але й за дротами. Годували їх буряком та гнилою капустою. Як хто попався, то гіркі були його муки.

Важкий стукіт закаблуків немов пригадував далекі марші по всій широкій Україні.

Зайшли на стацію. Заїхав поїзд. Із вікон ваґонів визирнули знайомі обличчя тих, що їхали з Лежайська. Долучуємось до них. Починається розмова, хтось почав співати, далі гуртом. Молодь підтягнула. Пішли розкотом стрілецькі та козацькі пісні. Ось не помітили і вже Переворськ. Долучуються до нас еміґранти із вінцем.

Їдемо. Я сиджу у кутку і думки пливуть. Так, так! — вистукують колеса. — Росли могили без хрестів, а потім... Неодному довелось там за кільчастим дротом важку думу думати. Та мало хто залишився у живих. А ті, що вийшли ціло з тієї куртовини, почали знову працю, на еміґрації, поглиблюючи духову єдність народу. Будили спільні думки, спільне бажання волі, великого чину...

Ось і Ланьцут. Всі висідають, формується похід на цвинтар. На цвинтарі вже зібрались українці із Ланьцута під проводом д-ра Кіндратчука та українці із Ряшева.. У самому розі цвинтаря, майже під плотом, гарно прибраний вінками памятник, та спільна братська могила. Біля могили почесна сторожа. Видніють вінці із Переворська, Лежайська та села Дубна. Панахиду править о. Єлиїв — утікач, та виголошує коротку проповідь. Співав хор із Лежайська. Чому так мало священників?... — дивується кожний. Почав говорити представник Лежайська судля др. Гурко, малюючи героїчну боротьбу, змагання за волю тих, що впали, що життя віддали за незгасний вогонь любови до Батьківщини, тому згадуватимуть їх сини і внуки. Вони дали нам цю ідею чину, навіяли нас великою тугою за силою і славою!

Падали слова, скупчені слухали учасники, тільки шуміли берези, наче дивувались, що тут ніхто так не говорив від 23 літ. Учасників прибуло багато. Загостив на ці поминки і посадник міста Лежайська п. Бізанц.

Гарно випало свято. І настрій був поважний і могила впорядкована завдяки п. др. Кіндратчукові.

З українського життя,

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ ВІДНОВЛЕННЯ ХОЛМСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО СВ.-БОГОРОДИЧНОГО СОБОРУ.

Дня 6 червня ц. р. повстав у Холмі ширший комітет відновлення холмського собору, у проводі з Адміністратором о. протопр. І. Левчуком, що вибрав зпоміж себе Діловий Комітет у складі 8 осіб. На першому свому засіданні 8. червня ц. р. Діловий Комітет поділив між собою працю ось-так: голова — ред. Володимир Островський, заступник голови — б. сен. Семен Любарський, секретар — інж. Антін Романенко, скарбник — дир. Ілля Лішкевич, члени: п-ні інж. Надія Квітка, проф. Петро Козлюк, соборний староста Левко Рябчук і свящ. о. Євген Барщевський.

На тому ж першому засіданні обмірковано справу визначення дня збірки на відновлення собору по цілій Холмщині, розглянено проект відозви до українського населення і вирішено звернутися до українських архитектів та малярів з покликом узяти участь у конкурсі проектів необхідних робіт, звязаних з відновленням собору; для розглянення й оцінки проектів, шкіців і т. д. буде складене жюрі.

ПЕРШІ ЗБІРКИ НА ВІДНОВЛЕННЯ СОБОРУ.

О. Адміністратор Церкви протопресв. Іван Левчук видав відозву від себе до духовенства й мирян з закликом улаштувати в першу неділю першу збірку на відновлення собору. Церковні причети й населення відгукнулися на поклик дуже радо. Як свідчать перші вістки, збірка йде дуже добре. Парохіяни відновленої парохії в Рейовці обложили себе датком у розмірі 1 зол. від душі. Таксамо орґанізують збірки й інші парохії. Збірка на холмській Гірці в часі Зелених Свят дала 1.956 зол. 3 сот. Діяльну участь у збірці брала холмська молодь і деякі пані. Перші збірки (святочні) охопили ще не все українське населення Холма і, треба сподіватися, будуть продовжені.

ЗМІНИ В „РІДНІЙ ХАТІ".

Головування в культурно-освітнім Т-ві „Рідна Хата" в Холмі обійняв ред. В. Островський. Це Т-во, засноване в 1923 р., своечасно відограло помітну ролю в ділі національного відродження Холмщини, хоча, правда, в останніх роках свого істнування „Рідна Хата" зробила під впливом пп. Маківок деякий „ухил". Наприкінці мин. року т-во відновлено вже у свому первісному, чисто національному вигляді.

Сьогодні йде в приспішеному темпі реорґанізація праці „Рідної Хати" й ставиться вона на ширші шляхи. Між іншим, з незалежних від Т-ва причин, „Рідна Хата" залишила домівку на Люблинській вулиці й перенеслася на Данилову Гірку (праворуч собору). В.

КНЯЖИЙ ЯРОСЛАВ — ДІТЯМ З ПІДЛЯШШя

Гарний доказ любови Батьківщини дало національно-горде українське купецтво княжого города Ярослава, фундуючи для незаможних, але пильних українських школярів Підляшшя 38 українських читанок і 8 Кобзарів для дітей і доросту. Гарна ілюстрація до слів „Просвіти": „Світло знання і науки з міста в село перекинемо, братові брат подасть руку"... „Для української дитини Підляшшя — український купець у княжому городі Ярославі", „Для української невідомої (але рідної!) дитини Підляшшя", „Українській дитині Підляшшя для науки, батькам на втіху, Україні на славу", „Дорога Дитино! Коли будеш потребувати нових книжок, напиши до мене" — писали шановні жертводавці до своїх коханих, насиллям займанця відчужених, малих братів. „Для наших рідних братів з Підляшшя передаємо цю першу українську читанку і бажаємо, щоб вона причинилася до створення **нових кадр свідомих українців** — готових до боротьби за Батьківщину" писала натхненно рука українського купця. Українські діти з Підляшшя, що бачили тільки ворожі знущання і кпини з усіх їхніх святощів, глибоко в серці бережуть вдячну память про своїх добродіїв, переведуть в діло їхні щирі задуми і бажання: „Дитино українського Підляшшя, високо неси прапор України!", „Юначе, борись за українське Підляшшя!" Надії, що їх вони мають, вони не заведуть! Сердечна подяка купцям княжого Ярослава, опікунам української школи на Підляшші.

Евген Малащук,
учитель в с. Корошині

ПОДЯКА.

Всім Учасникам похоронів бл. п. д-ра Михайла Терлецького, та всім, що зложили устно чи письменно Свої співчування складаю щире Спасибіг.

НЕОНІЛЯ ТЕРЛЕЦЬКА
з Рідней.

Лежайський Український Допом. Комітет, зокрема б. секретар п. О. Кишакевич добре зробили, що повідомили українську колонію в Переворську та Ряшеві про поминки у Ланьцуті і за те їм нехай буде дяка. **Святий Петро.**

РІПЛИН БУДЕ ЗАВТРА ПЕРШИМ.

Жити на кордоні, ще й до того кордоні, що перетинає на двоє живе тіло, добре лише для пачкарів, але не для Ріплинської громади, що колись була пограничним селом колишнього російсько - австрійського кордону. Нераз споглядали тужливо у сторону Кривиці, що по австрійському боці, а кривичани на Ріплин думу думаючи. Та життя пливло, родились обабіч нові люди, а вони по цім і тім боці кордону бачили вже дійсність готовою. Думали, що так має бути. З того то часу не було вже братів, лише — тут »москалі«, а там »австріяки«. Чи так само зі себе? Ні! Бо пощо ж була у Ріплині царська кордонна станиця?.. Тільки може десь у одній глибокій і замкненій у собі душі болем билося серце: чому ті, що колись стояли до себе чолами, повідвертались тепер спинами?...

Вкінці прийшла світова війна. Впали кордони, настала нова дійсність, відродження української держави. Холмщина усе це бачила і переживала. Та потім Холмщина разом з Галичиною та іншими нашими землями опинились під Польщею. Від Ріплина кордон пересунувся далеко. Та це пересунулись лише стовпці, а в дійсності кордон залишився. Мало того: два кордони залишились. Один стерегли поляки (колишній російсько - австрійський т. зв »сокальський«), другий, це був той кордон взаїмного відчуження, що поглиблювали його на цій запущеній холмській ниві всі лжепророки та апостоли чужих зірок. І Ріплин стояв під сильним їх впливом.

Врешті перед остаточним кінцем Польщі Ріплин як і ціла Холмщина переживає зруйнування 300-літньої церкви та погром польських »кракусів«. І ця »научка« не пішла на марне. Бо тоді і старий і малий, вбогий і багатий, навіть жінки з рогачами стали за вищі духові цінності, за культуру, за минуле, за релігію, церкву. Холмщина переживала боротьбу зі займанцем, що хотів винищити все до тла. Вона винесла на собі перші та найсильніші удари ворожого наступу. Тому вела перед попліч других земель нашої великої Батьківщини.

Нова дійсність на Холмщині шкереберть обернула все й у Ріплині. Там, де вчора був »Дом Людови«, сьогодні є читальня »Рідної Хати«; там, де вчора була кузня польонізації молодих душ — шкільної дітвори, сьогодні у жвавій праці гомонить життя української школи; а де вчора була »спулдзельня« — сьогодні почала нестримну працю наша кооператива. Ріплин назверхньо здавалося б без закиду. Рідшають уже і прояви піянства, і коли ріплинці зрозуміють уже потребу дисципліни чи радше самодисципліни, і коли гурток здібних суспільників візьметься послідовно, а не лиш вряди годи, до праці, і коли осягами тієї праці пережене понад головами тих »рабів з кокардою на лобі«, що коштом України хотіли би будувати »щастя« цілого світа, то Ріплин буде завтра першим на Холмщині. Бо Ріплин має людей, що вже навіть нині можуть похвалитися осягами у відношенню до сусідних сіл. Шкільна молодь за добре виховання дістала признання від районової конференції учительства, аматорський гурток, як цілість, є одним із перших у волості, а поодинокі члени гуртка прямо незаступні.

Віримо, що загальні збори чит. »Рідної Хати« (12. травня 1940 р.,) що вибрали собі новий виділ під проводом п. Якима Найчука, започаткують другий період праці для кращого завтра. Та в першу чергу мусить щезнути ця проклята кириня, що ширить на селі вічний роздор, безладдя і незгоду: вона мусить найти у твердій поставі усього здорового громадянства належну відповідь. Відомо, що тільки через неї не покінчено як слід зимового вечірнього курсу, через неї не відсятковано роковини Шевченка, врешті через неї у квітну неділю втратив життя від ударів ножем у плечі бл. п. Микола Партак, дійсний оборонець села у важких хвилинах. Досить уже того. Годі довше терпіти це глупе, задиркувате політиканство! Ріплинці до праці! У Ваших руках: Нечаї, Сікори, Партаки, Левчуки та інші, такі як Ви, доля цілого села!

Вміти збірно жити — велика цінність. Її дає таборове життя.

НОВИНКИ

КАЛЄНДАР

ЛИПЕНЬ.
1. Понеділок — Леонтія
2.. Второк — Юди ап., Зосима.

ДОПОМОГА СТУДЕНТАМ! Міжнародне католицьке студентське т-во »Пакс Романа« з осідком у Фрибурзі у Швайцарії на інтервенцію проф. д-ра М. Чубатого заявило готовість прийти з матеріяльною допомогою (одяги, черевики, білля, тощо) тим українським студентам католикам, передусім членам колишнього українського католицького студентського т-ва »Основа« у Львові, що їх подання поручить Преосвящений Кир Григорій Лакота в Ярославі. Тому всі студенти, які потребують допомоги, повинні внести прохання до Українського Допомогового Комітету в Ярославі (вул. Собіського 11/І), що предложить їх Преосвященому до опінії. В поданню слід подати імя і прізвище, факультет і місце студій, рік і місце народження, яких речей потребує, розміри одягу чи обуви. Подання має поручити найближчий Український Допомоговий Комітет чи його делеґатура або інша поважна українська установа, а крім того місцевий парохіяльний уряд. До »Пакс Романа« перешлемо дві листи петентів — одну 20. липня, другу 5. серпня ц. р. До того часу слід надіслати подання. — Український Допомоговий Комітет в Ярославі.

В УКРАЇНСЬКОМУ ВІЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ у Празі відбулася 24. червня ц. р. габілітація й вступний виклад на тему »Трансформації в українській мові« д-ра Ярослава Рудницького на доцента української мови. Габілітаційну комісію творили о. проф. д-р Августин Волошин, проф. д-р Олександер Колесса та проф. д-р Іван Панькевич.

= КНЯЗЬ ВІНДЗОР з своєю дружиною замешкав у Мадриді. Вони приняли англійських й американських журналістів і розповіли їм усі подробиці втечі з Франції. Княгиня заявила, що радо поїхала б до Америки, але її чоловік задумує мабуть вертатися до Льондону.

= Б. ФРАНЦУСЬКИЙ ПРЕМІЄР РЕЙНО ранений в самоходовій катастрофі в часі їзди до Ст. Максім. Авто зовсім розторощене, а Рейно важко потовкся. Його перевезено до шпиталю.

Короткі вістки

= ФРАНЦУСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ У ВІСБАДЕНІ. Члени французької комісії перемиря прибули в суботу 29. червня ц. р. до Вісбаден. Ген. Гунціґер відвідав предсідника німецької делеґації ґен. Штільпнаґля. Перед готелем »Рожа«, де замешкала делеґація, панує цілковитий спокій, бо поліція замкнула вулицю так, що тамтудою проходжуються лише старшини та їхні чури.

= В ОСТАННІХ ДНЯХ виселено з англійських островів при берегах Бретонії усіх мешканців, бо ці острови призначено офіційно як відкриту округу.

= ІТАЛІЙСЬКЕ підводне судно вспіло затопити ворожий озброєний корабель 10.000 тон містоти. У північній Африці збомбардовано військову касарню, при чому захоплено в полон відділ зі скорострілами. 20 ворожих літаків зістрілено.

= З УВАГИ на нове політичне положення в Румунії міністр внутрішніх справ наказав, щоб у продовж 3-ох днів були нечинні всі кіна, театри та інші прилюдні льокалі.

= ТУРЕЦЬКА ФЛЬОТА відплила на Чорне Море, зокрема боєвий кружляк »Вамус Селій« із меншими одиницями, що у світовій війні були приділені до німецької маринарки.

= Д-р ШАХТ не виїхав до Швеції, як це поширюють вістку закордоном, щоб там переговорювати в торговельних справах.

ОПОВІСТКА.

Державний іспит зрілости для абсольвентів — клясичного, гуманістичного та математично-природничого ліцею пічнеться 25. липня 1940 р. Кандидати внесуть прохання до Дирекції Абітурієнтських Курсів (Краків, Городська ч. 60, — Кракау, Бурґштрассе 60) найдальше до 15-го липня 1940 р. До принятія долучити треба метрику й усі шкільні свідоцтва, а щонайменше останні свідоцтва з ліцеальних кляс. (Якщо потрібних свідоцтв у когось немає, можна предложити посвідку 2 професорів свойого заведення, що петент покінчив останю ліцеальну клясу з добрим успіхом. Така посвідка мусить бути підписана в присутності нотаря).

ПІЗНІШИХ ЗГОЛОШЕНЬ НЕ ВІЗЬМЕТЬСЯ ПІД УВАГУ.

Екстерністи піддатися мусять вступному іспитові з усіх предметів, що вчились їх в останній клясі ліцею. Іспит для екстерністів відбудеться від 22—24 липня включно. Оплати: за вступні іспити 60 зол., за іспит зрілости 65 зол. (учасники Абітурієнтських курсів платять 60 зол.).

29 1-3 ДИРЕКЦІЯ.

КОМУНІКАТИ ТА ОБІЖНИКИ

ВИПОЧИНКОВІ ТАБОРИ ДОРОСТУ. — ОБІЖНИК Ч. 8.

У звязку з пересуненням речинця таборів, вишкільний курс для кандидатів на поучників для усіх таборів починається 10. липня. Подаємо теж до відома, що Український Центр. Комітет не одержав приділу матеріялу на таборові однострої та взуття і тому про це мусять подбати самі учасники.

Відбудуться такі табори:

І. Випочинкові табори доросту: Табори доросту обох полів у віці від 7—13 літ відбудуться в часі від 15. липня до 15. серпня ц. р. **в Романові-Живці** в пансіонаті львівської лічничої кольонії і **в Окшеві** (3 км. від Холма) в забудованнях господарської школи.

Таборова оплата: 70. зол., з того 20 зол. платних одночасно зі зголошенням.

Зголошення до табору принимається з опініями Українських Допомогових Комітетів даного повіту найдальше до 5-го липня до Українського Центрального Комітету у Кракові, Зелена 26/12.

ІІ. Випочинкові табори юнацтва. Табори для молоді від 13—18 літ відбудуться в часі від 15 липня до 15. серпня **в Переспі** пов. Грубешів для дівчат та в **Турковичах** пов. Грубешів для хлопців.

Таборова оплата: 65 зол., з того 20 зол. платних одночасно зі зголошенням.

Зголошення до табору до 5. липня ц. р.

Кожне зголошення до таборів доросту та юнацьких мусить мати такі дані:

1. Імя й прізвище учасника. 2. Місце й рік уродження. 3 Звання батьків та адреса. 4. Укінчені школи (звання). 5. Згода батьків чи опікунів (зобовязаних покрити кошти таборової оплати). 6. Лікарська посвідка про стан здоровля. 7. Опінія місцевого Українського Допомогового Комітету **(необхідна з огляду на можливу знижку таборової оплати).**

Таборовий виряд: а) обовязковий:

1. Спортовий одяг (короткі штанці та сорочинка, спортова спідничка і блюзка для дівчат). 2. Черевики або півчеревики в доброму стані. 3. Ґранатова беретка. 4. 2 пари білля, 5. 2 пари панчіх або скарпиток, 6. Коц, простирало, пішва від заголовка. 7. сінник. 8. їдунка, ложка, ніж. 9. Рушник, мило, щіточка до зубів і т. п. 10. Особиста виказка. 11. Светер. 12. Куртка або плащ. 13. Наплечник. 14. Одяг до спортових вправ (штанці, сорочинка). 15. Купалки („швімки"). 16. Голка, нитки. 17. Зшиток, олівець.

б) побажаний: 1. Полева пляшка. 2. Щітка й паста до черевиків. 3. Фотоґрафічний апарат і т. п.

Д-р В. Кубійович, *провідник У. Ц. Комітету.*

Я. Рак, *референт опіки над молодю.*

З відчитової салі.

Виклади проф. д-ра І. Огієнка

Заходом Української Церковної Ради у Варшаві виголосив проф. д-р І. Огієнко два виклади в театральній салі Українського Дому, в днях 21. квітня і 12. травня. Ці прегарні змістом і формою виклади повторив проф. д-р Огієнко у Кракові в неділю 23. червня та у вівторок 25. червня ц. р. у салі т-ва „Просвіта". Короткий зміст першого викладу п. н. „Як Москва забрала вільну Українську Церкву" ось такий:

Українська Церква від свого початку, десь у X. столітті, все розвивалася, набуваючи своїх особливих прикмет. Канонічно залежала вона від царгородського патріярха, але ця залежність була тільки номінальна, бо звичайно патріярх, через велику віддаль, до внутрішніх справ Української Церкви не вмішувався. По розділі Київської Митрополії 1415 р. на дві, обидві східні Церкви, старша Українська й молодша Московська, стали жити кожна своїм окремим життям, набуваючи собі зовсім окремих національних рис. Наскоки Москви на Українську Церкву розпочалися відразу по переяславському договорі в 1654 р. Україна в той час була під Польщею, яка сильно переслідувала Православну Церкву, накидаючи їй католицтво та унію всіма способами. Простий народ та нижче духовенство все поглядали в бік одновірної Москви, де релігійного переслідування не могло бути. Зате патріотична інтеліґенція та вище духовенство лякалися Москви, добре знаючи, яке безправне й темне там духовенство.

Українське вище духовенство не пішло за своїм гетьманом Богданом і 32 роки вперто боролося за свою Церкву, не бажаючи підпорядковуватися московському патріярхові. Ця боротьба надзвичайно цікава, бо в Україні повстала сильна москвофільська партія під проводом єпископа Методія Филимоновича. Патріотичне духовенство опинилося на глухому роздоріжжі, бо Україна єдналася з Москвою все сильніше, а це єднання тягло й єднання церковне; з другого ж боку Польща була вперта й не давала життя православним.

Наприкінці знайшлася особа, що погодилася підпорядкувати Українську Церкву Московській. Це був луцький єпископ Святополк Четвертинський. Він не витримав польських переслідувань і втік 1684 р. до Києва, де тоді гетьманував великий прихильник Москви Іван Самойлович. Він скликав церковний собор і 8. липня 1685 р. єпископа Ґедеона неправно обрали на митрополита київського. Духовенство запротестувало на другому соборі, але нічого не помогло. Дня 8. листопада 1685. р. в Москві єпископ Ґедеон був поставлений київським митрополитом і прилюдно присягнув на вірність Москві та залежність від її патріярха. А чергового року царгородський патріярх Діонисій за „три сорока соболей і двесті червонцев" погодився відступити Українську Церкву Московській... Так Москва забрала вільну Українську Церкву явною симонією та порушенням церковних канонів.

— Короткий зміст другого викладу п. н. „Обмосковлення Української Церкви" ось-такий:

Забравши 1686 р. Українську Церкву, Москва відразу повела супроти неї продуману нівеляційну політику, щоб зробити з неї звичайнісеньку московську митрополію. Найперше відбирається незалежність Українській Церкві та права її митрополита позбавляючи останнього його титулу: „Митрополит Київський і всея Руси", спершу замінивши на „всея Малия Руси", а пізніше просто на „Митрополит Київський і Галицький". Також відняли почесний титул „екзарха вселенського трону".

Покінчивши з незалежністю Української Церкви, вдарили на її життєву істоту — на соборноправність. Вищою церковною владою в Україні були собори, краєві та епархіяльні. Їх відразу ж москалі заборонили і собору не скликувано 250 років (1667—1918). Відразу ж знищили й виборність духовенства. Цар Петро І. створив 1721 р. славнозвісний „Святійший Синод", що зовсім неканонічно став правити Російською Церквою. Неканонічний був і сам Синод, бо його члени призначалися царем, а головою Церкви, згідно з 43 точкою основних законів, став цар, що кермував Церквою при допомозі своїх обер-прокурорів та секретарів духовних консисторій. Таксамо скоро відняли в Київського митрополита право самостійного суду і Церква опинилася в московській синодальній неканонічній неволі.

За 7 століть незалежного життя Українська Церква набула багато своїх власних національних окремішностей, що все кололи в очі вузько-обрядову та релігійно-нетерпиму Москву. Крок за кроком Москва нищить всі наші національні церковні окремішності: забороняє українцям друк власних богослужбових книжок, що тоді різнилися від московських; запроваджує цензуру в українських друкарнях. Цариця Катерина II. послідовно русифікує Українську Церкву за допомогою своїх людей, насилає в Україну московських духовних осіб, щоб скоро зрусифікували твердиню Української Церкви — Київську Академію й інші школи. Послідовно забороняється українська церковна вимова й замінюється московською. Проповідь занепадає, бо душиться цензурою. Запроваджується один місяцеслов святих, українські свята затираються, українські святі, наприклад Антоній і Теодосій, визнаються тільки по довгій боротьбі. Українські треби вважають еретичними і касують. Український спосіб богослужби переслідують. Знов оживає стародавня „триязична ересь", і українську мову виганяють з церкви. Св. Письма рідною мовою не допускають і тим спиняють глибшу християнізацію народу. Нищать і забороняють українську форму образів, форму церков, духовної одежі й т. ін. Усе це робиться проти 8-го правила III Всесвітнього Собору, що забороняв касувати набуті свої звичаї.

Саме українське духовенство, вільне та багате, переслідували все більше та більше. Духовний стан сильно принижують, в нього забирають більшість його маєтків (1786 р.) і силою вибивають з нього стародавню волю. Цар Петро І. послідовно нищив духовний стан при допомозі своєї інституції т. зв. інквізиторів, а пізніше жандармів. Заведення т. зв. церковних штатів зробило з духовенства звичайних урядовців. Дійшло так далеко, що духовенству наказали навіть доносити про почуте на сповіді (XV том Свода Законов, ст. 585—586).

Висновок ясний: **Нам потрібна не „українізація" церкви, а тільки її всебічне розмосковлення!**

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

ОПОВІСТКА.

Гурток У. Н О. у Вольфсгагені (Німеччина) вложив на пресовий фонд »Малих Друзів« 7.— нім. марок. (14.— зол.).

Вп. Хирівських прошу подати адресу для сестрінка до Редакції »К. Вістей«.

Текля Павлишин із Бережан подає свою адресу: Rothenburg ob T. Siehhaus. 631 1-1

Мацько, Волод. і Степан із Львівщини відізвіться на адресу: Граб Мирон Krakau, Paulinskastr. 20, T. 15. 622 1-1

М-р Я. Саврій із Торського, пов. Заліщики, подайте свою адресу! Степан Душенко, Watenstedt 2 über Braunschweig, W-lager 23. Stube 8. 623 1-2

Дамяне Тарко, подай адресу для Веселика Івана, Краків, Яблоновських 10/12. 624 1-1

Влодка Сала, 10. полк піхоти — Ловіч — пошукує Ромко, Ярослав, Собіського 16/I. 625 1-1

Маца С., Лосик П. і Ходак С. пошукують друзів в ось яких сіл: Августівка, Конюхи, Хоробрів, Хоростець, Бишки та Мала Плавча — всі Бережанського повіту. Адреса: Maca Stepan, Wriezen, Freienwalder-str. 3. 626 1-1

Д-р Лисий Володимир. Якнайскоріше скомунікуйтеся зо мною. Адв. Палашевський, Краків, Домініканська 2. 627 1-1

Зьвір і Петро Збир напишіть на адресу: Люця bei Frau Keglbauer. Kirschlag 10 628 1-2

Пошукую **Всеч. о. Юліяна Ортинського та Мальвіни Ортинської** (учительки). Хто знає їх адреси, прошу переслати. Важне! Комісар Гошовський, Ченстохова, Алея Вольносьці 19. 630 1-1

Знайомим до відома! Олекса Пасічник зі Львова живе у Ряшеві вул. Ожешкова 16. 11-14

Хто знав би адресу **Червінського Нестора,** хай її пришле до Українського Повітового Комітету у Володаві (для Міська). 582 3-3

Маріянку, Вірусю, відізвіться! Хто знав би про Маріяна й Віру Цурковських із Стрия, мав про них яку вістку, прошу ласкаво зголосити до »Краківських Вістей«. 587 3-3

Книжки, шкільні підручники, краеві та закордонні часописи, картки, образи, канцелярійне приладдя поручає книгарня та складниця часописів »ЛОГОС«, Ярослав, Головна 19. 604 2-4

Пошукую **Миколу Пелепа, Марію Мелян** і інших приятелів із Голого Равського. Михайло Цькуй, Schnelldorf (Mfr) Lager 4 604 2-2

Вп. Докторова Явна з Підг... Прошу подати свою адресу. Справа важна. 599 2-2

Хто знає щонебудь про **Марію та Богдана Гладіїв** зі Львова, прошу повідомити. Петро Гладій, Краків, »Просвіта«, Ринок 12/II. 601 1-1

Хто знав би, де находиться 6-літня **Зуня Застирцівна,** прохаю дати вістку: Інж. Р. Застирець, Краків, вул. Звежинецка 4, тел. 206-86. 619 2-2

Гуртівня шкіри
ф-ми КІНСТЛЄР і Сини
Краків, вулиця Дітля ч. 44.
в Українській Комісарській Управі — поручає
шкіри різного роду — тверді та мякі.
Продажа тільки на картки.

Рідний Край
нагадала Вам крамниця
„ГУЦУЛЬСЬКЕ МИСТЕЦТВО“
КРАКІВ РИНОК 18.
ВИШИВКИ, КИЛИМИ, КЕРАМІКА, РІЗЬБЛЕНЕ ДЕРЕВО ТА ІНШЕ
5·4 1—1

БАТЕРІЇ
„ДАИМОН“
Бурґштрассе 48/1.
Висилка на провінцію за післяплатою.
Від 5 кльг. порто зл. 1·20 кошти вл. зл. 0·40
післяплата зл 1·— 592 1—3

Єдина у Кракові
Українська Книгарня
„Дешева Книжка“

при вул. КАСИНО 9 (давн. Братська)
має на складі: українські книжки, часописи, образи, листівки, відзнаки; купує старі українські книжки (поодиноко й цілі бібліотеки).
Адреса: Ukrainische Buchhandlung „Deschewa Knyschka“ Krakau, Kasinogasse 9.
В »Атенеум« уже не продається українських книжок. 580 3-5

Технічне знаряддя найдешевше купиш
у фірмі **„ЗЕНІТ“**
Українська Комісарська Управа.
КРАКІВ ВЕСТРІНҐ Ч. 6.

Удосконалені машини до виробів цементових і вагоново портляндський цемент доставляє ф-ма: МАШИНОБЕТ, — Клеменс Юра, Кенти — Остобершлезіен, продажа Краків, вул. Гарбарська ч. 10/4. 1-15

Присилайте передплату!

„Küche und Heim“
:-: Inhaber Bruno Galuszka :-:
Гуртівня кухонного приладдя
ЕМАЛІЯ
АЛЮМІНІЙ
СКЛО
ФАЯНС
ПОРЦЕЛЯНА
Краків, Agnesgasse 2.
579 4-25

„Księgarnia Powszechna“
з великим вибором усяких книжок і бюрового приладдя
Краків 584 1—5
давніше: Ринок 41. тепер: Фльоріянська 31.

:-: **„РІЙ“** :-:
Краєва Пасічнича Кооператива в Холмі
вул. Люблинська 28.
Переробляє віск на вощину.
Купує мід, віск, овочі та ягоди.
Прийме на працю доброго торговельного референта до торговлі овочами. 618 1 1

Фабрика металевих виробів
фірма
:-: **ЛЯНДАВ** :-:
КРАКІВ, вулиця ҐЕРТРУДИ число 6.
поручає млинки до кави, альпакову посуду та спіртові машинки. — —
Гуртівня емалієвих посудин.
3-6 КОМІСАРСЬКА УПРАВА.

Українці купують
порцеляну
скло
кришталі
у фірмі **Яків Дінер**
Краків, вул. ШЕВСЬКА 20.
Treuhänder — Paul Schwarz

Комісарська Управа Фірми
Краків, Ринок число 30.
ЯКІВ ҐРОСС
поручає українській клієнтелі
порцеляну, кришталі, лямпи

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/12 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
ПЕРЕДПЛАТА »Кр. В.«: Цінник передплати поданий на першій сторінці. Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.
ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерал-Губернаторства належить посилати переказами або чеками нашого видавництва PSch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини на адресу: „Ukrainische Nationale Vereinigung“ Berlin W. 50. Ansbacherstr. 15. З Протекторату на адресу: „Probojem“. Praha XIV-65 post. schr. 3.— Курс 1 нім. марки 2 золоті. При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші.

За Редакцію відповідає начальний редактор Л. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво“, Краків, вул. Кармелітська 34, II. Телефон 230 39
З друкарні „Нова Друкарня Денникова“ під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.

Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter L. Chomiak Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag“ G. m. b. H. Krakau, Karmeliterstrasse 34. II, Fernsprecher 230-39 Druck: „Nowa Drukarnia Dziennikowa“, Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher. 102-79